

Туша Євгеній

Науковий керівник: д. філол. н., проф. Шкворченко-Осадца Н. М.

Міжнародний університет

НОВИННИЙ ДИСКУРС АНГЛОМОВНИХ ЗМІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОВНОГО ВПЛИВУ

У сучасному медійному просторі англomовні засоби масової інформації відіграють ключову роль у формуванні громадської думки, політичної свідомості та соціальних установок. Проблема маніпуляції у новинному дискурсі є надзвичайно актуальною, адже мова новин здатна не лише інформувати, а й приховано впливати на емоції, оцінки та поведінку аудиторії [1; 2].

Маніпулятивні стратегії в медіа реалізуються на різних рівнях: лексико-семантичному, синтаксичному, стилістичному та прагматичному. До лексико-семантичних засобів належать евфемізми, емоційно забарвлені слова та метафори, що створюють певну оцінку події або дії учасників комунікації [4]. Синтаксичні засоби включають безособові та пасивні конструкції, інверсії, а також контрастні опозиції, які дозволяють автору приховати суб'єкт дії або сформулювати поляризоване бачення ситуації [2; 5]. Стилiстичні та прагматичні ресурси, такі як заголовки, підводки, гіперболи та емоційна оцінка, активізують читача, створюють емоційне забарвлення та сприяють прихованому впливу на його ставлення до подій [3; 1].

Дослідження мовних засобів маніпуляції має не лише теоретичне, а й практичне значення. Воно дозволяє виявити прийоми маніпуляції, систематизувати їх та розробити методики медіаграмотності, спрямовані на критичне сприйняття інформації [4; 5]. Актуальність дослідження обумовлена тим, що сучасні новини англomовних ЗМІ, особливо в умовах глобалізації

інформаційного простору та цифрових платформ, дедалі частіше стають засобом прихованого впливу на громадську думку.

Метою даного дослідження є виявлення та систематизація мовних засобів маніпуляції у новинному дискурсі англomовних ЗМІ, а також визначення їхніх комунікативних і прагматичних ефектів. У межах роботи проаналізовано як класичні друковані матеріали та академічні джерела, так і сучасні електронні публікації [4; 5], що дозволяє комплексно оцінити механізми мовного впливу.

Мовні засоби маніпуляції у новинному дискурсі англomовних ЗМІ можна класифікувати за кількома рівнями: лексико-семантичним, синтаксичним, стилістичним та прагматичним [1; 2]. Кожен із зазначених рівнів реалізує специфічні механізми впливу на читача та сприяє формуванню його оцінок подій.

До лексико-семантичних засобів належать слова та словосполучення, що несуть оцінне або емоційне забарвлення. Так, у повідомленні BBC News “Russia’s actions have left Ukrainian cities in ruins” застосовано евфемізм “actions” замість більш точної та негативно забарвленої лексеми “attacks”, що зменшує сприйняття агресії [4]. Аналогічно, у новинах CNN використано конструкцію “Biden defends democracy as Trump threatens to undo years of progress”, де антонімічна опозиція “defends – threatens” створює у читача моральну дихотомію між позитивним та негативним оцінюванням суб’єктів комунікації [4].

Синтаксичні конструкції забезпечують можливість приховання або переміщення акценту на суб’єкті дії. Так, у повідомленні Al Jazeera “Thousands flee as conflict escalates” використано безособову форму, що дозволяє описати подію без уточнення конкретного виконавця дії [5].

Стилістичні засоби, включно з метафорами та гіперболами, активізують емоційне сприйняття інформації. У The Guardian у статті “As the planet burns, world leaders remain reluctant to act” використано метафору “the planet burns”,

що драматизує глобальну екологічну кризу і провокує у читача емоційну реакцію [4].

Прагматичні засоби маніпуляції включають оцінні висловлення, безпосередню апеляцію до джерел та емоційно забарвлені конструкції. Наприклад, у Bloomberg повідомлення “Markets tumble as investors fear prolonged instability” містить емоційно забарвлене дієслово “tumble” та концепт “fear”, що створює відчуття кризової ситуації у читача [5]. Подібна стратегія спостерігається у використанні безособових конструкцій із посиленням на джерела: “Critics say the administration’s border policy has led to chaos”, що дозволяє автору дистанціюватися від оцінки, зберігаючи видимість об’єктивності [2].

У реальних медіатекстах часто поєднуються кілька маніпулятивних прийомів одночасно. Так, у статті Sky News “AI could revolutionize jobs, but some fear the human cost” спостерігається синтаксичний контраст (could – fear) та прагматична оцінка, що формує у читача двоїсту емоційну реакцію: оптимізм і тривогу одночасно [5].

Комплексне застосування зазначених засобів у новинному дискурсі демонструє, що англomовні ЗМІ використовують мовні механізми для прихованого впливу на аудиторію, що потребує розвитку медіаграмотності та критичного сприйняття інформації [1; 4; 5].

Література

1. Беляєва, Л. В. Мовна маніпуляція в медійному дискурсі: теоретичні та практичні аспекти. – К. : Лінгвіст, 2018. – 248 с.
2. Ван Дейк, Т. А. Манипуляція в медіа-дискурсі : переклад з англ. – К. : Критика, 2001. – 256 с.
3. Почепцов, Г. Г. Теория текста і дискурс. – К. : Вища школа, 2000. – 400 с.
4. Farooq, M. Manipulative Language of Newspapers: A Contrastive Study // Academia Journal of Educational Research. – 2022. – Vol. 10, № 4. – P. 45–53. – Режим доступу:

<https://www.new.academiapublishing.org/journals/ajer/pdf/2022/Oct/Farooq.pdf>

(дата звернення: 23.10.2025).

5. Mialkovska, L., Yanovets, A., Sternichuk, V., Nykoliuk, T., Honchar, K., Khnykina, O. Manipulative Tactics in Modern English-Language Media Discourse: Linguistic, Pragmatic, and Educational Approach / L. Mialkovska, A. Yanovets, V. Sternichuk, T. Nykoliuk, K. Honchar, O. Khnykina // *Conhecimento & Diversidade*. – 2023. – Vol. 15, № 3. – P. 101–114. – Режим доступу: [https://www.researchgate.net/publication/374576104 MANIPULATIVE TACTICS IN MODERN ENGLISH-LANGUAGE MEDIA DISCOURSE LINGUISTIC PRAGMATIC AND EDUCATIONAL APPROACH](https://www.researchgate.net/publication/374576104_MANIPULATIVE_TACTICS_IN_MODERN_ENGLISH-LANGUAGE_MEDIA_DISCOURSE_LINGUISTIC_PRAGMATIC_AND_EDUCATIONAL_APPROACH) (дата звернення: 23.10.2025).

Удодова Вероніка

Науковий керівник: к. філол. н., доцент Фрумкіна А. Л.

Міжнародний Університет,

ВПЛИВ НЕЙРОМЕРЕЖЕВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЯКІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Сучасний етап розвитку цифрових технологій позначений активним упровадженням нейромережових систем у різні сфери діяльності людини, зокрема й у перекладознавство. Штучний інтелект поступово змінює підходи до процесу перекладу, пропонуючи нові інструменти для оптимізації роботи перекладача. Особливу актуальність ці технології мають у сфері художнього перекладу, де поєднуються точність, естетика й творча інтерпретація тексту. Саме тому дослідження впливу нейромережових технологій на якість художнього перекладу є важливим завданням сучасної лінгвістики.

Дослідження зосереджене на тому, щоб виявити, як саме нейромережеві технології впливають на якість художнього перекладу та яким чином можна досягти гармонійного поєднання людської творчості й машинної точності. Використання штучного інтелекту у перекладі дозволяє значно підвищити